

Департамент „Администрация и управление“
Секция „Туризъм“
1618, София, ул. Монтевидео 21, корпус 2, офис 620, тел.: 028110620

СТАНОВИЩЕ

От: доц. д-р Ирена Кирилова Емилова, НБУ, професионално направление 3.9. Туризъм, научна специалност „Икономика и управление“

Относно: конкурс за професор по професионално направление 3.8 „Икономика“, научна специалност „Икономика и управление (Управленско консултиране в туризма)“, въз основа на обявен конкурс в Д.В., бр. 71 от 27.08.2021 г. и съгласно Заповед № 261/08.02.2021 г. на Ректора на УНСС

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Икономика на туризма“, факултет Икономика на инфраструктурата“ на УНСС, съгласно Решение на АС №4/07.07.2021 г. В състава на научното жури участвам със становище по конкурс съгласно Заповед 3058/26.10.2021 г. на Ректора на УНСС.

2. Кратка информация за кандидатите в конкурса

В обявения конкурс е подал документи един кандидат - доц. д-р Мариана Кирилова Янева, преподавател в катедра „Икономика на туризма“, УНСС. Документацията, с която тя участва в конкурса отговаря на Закона за развитие на академичния състав, Правилника за неговото прилагане и вътрешната нормативна уредба на УНСС.

Накратко академичния път на доц. Янева може да се представи така - тя печели асистентски конкурс през 1995 г. и до 1998 г. е асистент в катедрата; през периода 1998-2001 г. е старши асистент, а след това главен асистент до 2005 г., когато получава ОНС „доктор“ по научната специалност 05.02.18 “Икономика и управление по отрасли (туризъм)”. Междувременно през периода 1999-2003 г. е научен секретар на катедрата. През 2008 г. е избрана за доцент по научната специалност 05.02.18 “Икономика и управление (Екскурзоводско обслужване)”.

Доц. Мариана Янева е предпочитан преподавател и в други университети в страната, където води различни лекционни курсове. Понастоящем преподава в СА „Д. А. Ценов“ - Свищов и в Нов български университет. Преподавала е и в Колеж по Икономика и администрация в Пловдив, както и във Висшето училище по застраховане и финанси.

За разпознаваемостта ѝ в практиката ще посочим двете ѝ участия във водещата електронна медия в областта на туризма – „Vbgourism.bg“, в която популяризира състоянието на индустрията сред практики и потребители. Нейни по-известни участия са: „Туристическият бизнес още „спи“ и „Частните таксите – чартърите до екзотични дестинации – безопасни и сигурни за туристите“.

От професионалната автобиография на доц. Мариана Янева, както и от професионалните ни контакти мога да отбележа, че тя е ръководител на четири успешно приключени университетски проекта, участвала е в един национален изследователски проект, финансиран от Фонд научни изследвания и в три международни проекта.

Доц. Мариана Янева е била член на: Контролния съвет на УНСС от 2012 г. до 2017 г.; Факултетния съвет на факултет „Икономика на инфраструктурата“ от 2002 г.; Факултетна комисия за осигуряване и оценяване на качеството (ФКООК) към факултет „Икономика на инфраструктурата“ от 2015 г. до сега.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

3.1. Изпълнение на количествените изисквания

Доц. д-р Мариана Янева отговаря на изискванията за заемане на академична длъжност „професор“ съгласно Закона за развитие на академичния състав в Република България (чл. 29), а именно: придобита ОНС „доктор“; заемане на академична длъжност „доцент“ не по-малко от две години; публикуван монографичен труд, който не повтаря представените трудове за получаване на ОНС „доктор“ и за заемане на академичната длъжност „доцент“; оригинални научноизследователски трудове и публикации, които не повтарят представените трудове за получаване на ОНС „доктор“ и за заемане на академичната длъжност „доцент“; изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ, както и допълнителните количествени изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ на УНСС.

3.2. Изпълнение на качествените изисквания

От представената карта за изпълнение на качествените изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ в УНСС е видно, че кандидатът изключително

методично изследва тематиката на управленското консултиране в туризма и е първият, който развива това направление в научното познание за туризма. Това, разбира се, води и до голяма цитируемост от страна на други автори в посоченото изследователско поле чрез монографиите „Управленско консултиране при популяризиране на пакетни продукти на туроператори“ и „Приложни аспекти на управленското консултиране в туроператорския бизнес“. Освен това, с отличен имидж в преподавателската общност се ползва и участието на кандидата в колективни монографии чрез главите: „Управленско консултиране на проекти“, част от „Туристическа политика“ и „Консултингът при вземане на инвестиционни решения в областта на рекреацията“, част от „Рекреацията – начин на осигуряване и употреба“. Доц. Янева е автор и на първия учебник по управленско консултиране в туризма у нас „Основи на консултинга в туризма“, осигуряващ учебната дисциплина, водена от нея в ОКС „Магистър“.

Доц. д-р Мариана Янева е разработила множество курсове в бакалавърските и магистърските програми за нуждите на УНСС, както и за други университети в страната. По-конкретно това са курсовете: „Екскурзоводско обслужване“ и „Управленско консултиране в туризма“, преподавани и в Нов български университет; Делови комуникации в туризма, преподавани в СА „С. Д. Ценов“ – гр. Свищов. Кандидатът е разработил и нови магистърски програми „Бизнес маркетинг и ивент мениджмънт в туризма“ – редовно обучение и „Бизнес, туризъм и мениджмънт“, на английски език, дистанционно обучение за нуждите на Висше училище по застраховане и финанси.

Доц. Янева е член на редколегията на списание *Balkan Ecology*. Била член на редакционната колегия на Сборник с научни доклади „Влияние на общественно-политическите събития върху туризма и икономиката“, както и на организационните комитети на: Студентска научна конференция „Многообразието на туризма в научното познание“; Международна научна конференция „Предизвикателства пред туризма през XXI век“; ежегодната Кръгла маса „Тенденции в развитието на глобалния туризъм“ – инициативи на катедрата по икономика на туризма. Тя участва активно и в организирането и в модерирването на Юбилейна научна конференция „Туризмът – отвъд очакванията“ по случай 100-годишнината на УНСС и 30-годишнината от създаването на катедра „Икономика на туризма“.

Освен организационната ѝ дейност, кандидатът е и директор „Консултинг в икономическите дейности“ в Българска камара на образование, наука и култура. Също така участва в Управителния съвет на сдружение „Партньорска платформа Център за компетентност по туризъм“ между УНСС, НБУ и СА „Д. А. Ценов“ – гр. Свищов.

Оценката на Съвета по хабилитация на УНСС относно участието на доц. д-р Мариана Кирилова Янева в конкурс за заемане на академична длъжност „професор“ в професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Икономика и управление (управленско консултиране)“ е положителна.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност за всеки кандидат по отделно

От приложените справки се вижда, че през последните дванайсет учебни години преподавателската натовареност на доц. д-р Мариана Янева надхвърля необходимия минимум по Правилника за учебната дейност на УНСС. В този период тя води занятия в ОКС „Бакалавър“ по курсовете: „Туроператорска и турагентска дейност“; „Екскурзоводско обслужване“; „Туристически дестинации“; „Международен туризъм“; в ОКС „Магистър“ - „Управленско консултиране в международния туризъм“, „Управление на туристическите дестинации“, „ПР в международния туризъм“, „Управленско консултиране в туроператорския бизнес“ и други. Посочените курсове са в предметната област на обявения конкурс. Кандидатът умело преподава знания и опит на студентите чрез използването на интерактивни форми на обучение, практически казуси, дискусии, индивидуална работа със студентите, разискване на резултатите от емпирични изследвания и тяхното апробиране в практиката. На учебно-преподавателската работа на доц. д-р Мариана Янева може да се даде висока оценка като напълно съответстваща на изискванията за заемане на академичната длъжност „професор“ в УНСС.

5. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

За участие в конкурса доц. д-р Мариана Янева е представила общо 12 монографии (три самостоятелни и девет в съавторство, като една от тях е хабилитационния ѝ труд). Две монографии са представени допълнително. Представени за рецензиране са още осем глави от колективни монографии и една книга, публикувана на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“. Кандидатът има публикувани 7 учебника (три самостоятелни и четири в съавторство), две студии в съавторство, 26 статии (като две от тях са в списания, индексирани в Scopus и Web of Science) и 21 научни доклада (шест, от които са на форуми проведени в чужбина и 15 доклада у нас).

Най-значимите научни и научно-приложни резултати, които могат да се изведат от цялостната публикационна дейност на доц. Мариана Янева са в четири направления. Първото от тях е „Управленско консултиране в туризма“, където са изследвани

въпросите, свързани с измеренията на консултантския бизнес и конкретното му приложение в туризма. Второто направление е „Туроператорска, турагентска и екскурзоводска дейност“, където са дефинирани ключови проблеми в теорията и практиката областта на посредническата дейност в туризма. В обхвата на третото направление са определени особеностите на туристическия пазар и туристическите дестинации, а четвъртото направление анализира възможностите за продуктова специализация в различни туристически райони по критериите специфика на ресурсната осигуреност и многообразие на туристически обекти.

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидата

Кандидатът откроява общо 4 научни и научно-приложни приноси. Намирам, че те действително могат да бъдат изведени от представените трудове. Приносите спадат към категориите на управленско консултиране в туризма, туроператорска и турагентска дейност, туристически дестинации и продуктова специализация по туристическите райони.

7. Основни критични бележки и препоръки към всеки кандидат поотделно

Нямам критични бележки към кандидата. В резултат на неговите компетенции, считам, че експертното му участие в консултативните съвети на Министерството на туризма и в Комисията по икономическа политика и туризъм към Народното събрание ще бъде ценно за туристическата теория и практика, с особен принос за развитието на индустрията и популяризиране на българското висше образование в областта на икономиката и туризма.

8. Заключение

С голяма убеденост предлагам на членовете на Научното жури доц. д-р Мариана Кирилова Янева да заеме академичната длъжност „професор“ *по професионално направление 3.8 „Икономика“, научна специалност „Икономика и управление (Управленско консултиране в туризма)“*.

14.12.2021 г.
гр. София

Подпис:

/доц. д-р Ирена Кирилова Емилова/

Department „Administration and Management“
Section „Tourism“
1618 Sofia, Bulgaria 21 Montevideo Str., office 620, phone.: 028110620

POSITION

From: Assoc. Prof. Irena Kirilova Emilova, PhD, NBU, professional field 3.9. Tourism, scientific specialty "Economics and Management"

Subject: competition for a **professor** in the professional field 3.8 "Economics", scientific specialty "Economics and Management (Management Consulting in Tourism)", based on a competition announced in the state newspaper, number 71 from 27.08.2021 and according to Order № 261/08.02.2021 of the Rector of UNWE

1. Information about the competition

The competition was announced for the needs of the Department of Tourism Economics, Faculty of Infrastructure Economics at UNWE, according to Decision of the academic council UN №4/07.07.2021. I participate in the composition of the scientific jury with an opinion on a competition according to Order 3058/26.10.2021 of the Rector of UNWE.

2. Brief information about the candidates in the competition

One candidate has submitted documents in the announced competition - Assoc. Prof. Mariana Kirilova Yaneva, PhD, lecturer at the Department of Tourism Economics, UNWE. The documentation with which she participates in the competition corresponds to the Law for the Development of the Academic Staff, the Regulations for its implementation and the internal regulations of the UNWE.

In short, the academic path of Assoc. Prof. Yaneva, PhD, can be presented as follows - she won an assistant competition in 1995 and until 1998 was an assistant in the Department; during the period 1998-2001 she was a senior assistant, and then a chief assistant until 2005, when she received the educational scientific specialty "Doctor" in the scientific field 05.02.18 "Economics and Management by Industry (Tourism)". Meanwhile, in the period 1999-2003 she was scientific secretary of the Department. In 2008 she was elected associate professor in the scientific specialty 05.02.18 "Economics and Management (Guide Service)".

Assoc. Prof. Mariana Yaneva, PhD is a preferred lecturer at other universities in the country, where she leads various lecture courses. She is currently teaching at the Academy of Arts “D. A. Tsenov”- Svishtov and at the New Bulgarian University. She has also taught at the College of Economics and Administration in Plovdiv, as well as at the School of Insurance and Finance.

For her recognizability in practice, we will mention two participations of hers in the leading electronic media in the field of tourism - "Bbgourism.bg", which promotes the state of the industry among practitioners and consumers. Her most famous participations are: "The tourism business is still" asleep "and" Private taxis - charters to exotic destinations - safe and secure for tourists“.

From the professional autobiography of Assoc. Prof. Mariana Yaneva, PhD, as well as from our professional contacts, I can say that she is the leader of four successfully completed university projects, participated in a national research project funded by the Research Fund and in three international projects.

Assoc. Prof. Mariana Yaneva, PhD, was a member of: the Supervisory Board of UNWE from 2012 to 2017; The Faculty Council of the Faculty of “Infrastructure Economics” since 2002; Faculty Commission for Quality Assurance and Evaluation (FCQAE) at the Faculty of “Economics of Infrastructure” from 2015 until now.

3. Fulfillment of the requirements for holding the academic position

3.1. Fulfillment of quantitative requirements

Assoc. Prof. Mariana Yaneva, PhD, meets the requirements for holding the academic position of "Professor" under the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria (Art. 29), namely: acquired educational scientific specialty "Doctor"; holding the academic position of "Associate Professor" for at least two years; published monographic work, which does not repeat the submitted works for obtaining the educational scientific speciality "Doctor" and for holding the academic position of "Associate Professor"; original research papers and publications that do not repeat the submitted papers for obtaining the educational scientific specialty "Doctor" and for the academic position of "Associate Professor"; fulfillment of the minimum national requirements under Art. 2b, para. 2 and 3 of LDASRB, as well as the additional quantitative requirements for holding the academic position of "professor" of UNWE.

3.2. Fulfillment of quality requirements

From the presented map for fulfillment of the qualitative requirements for holding the academic position "Professor" at UNWE it is evident that the candidate is extremely methodical researching the topic of management consulting in tourism and is the first to develop this area in scientific knowledge of tourism. This, of course, leads to great citation by other authors in this research field through the monographs *"Management consulting in the promotion of package products of tour operators"* and *"Applied aspects of management consulting in the tour operator business"*. In addition, the participation of the candidate in collective monographs with excellent chapters in the teaching community through: *"Project Management Consulting"*, part of "Tourism Policy" and *"Consulting in investment decision-making in the field of recreation"*, part of "Recreation - a way of providing and using." Assoc. Prof. Yaneva, PhD, is also the author of the first textbook on management consulting in tourism in our country *"Fundamentals of Tourism Consulting"*, providing the discipline led by her in the Master's Degree.

Assoc. Prof. Mariana Yaneva, PhD, has developed numerous courses in bachelor's and master's programs for the needs of UNWE, as well as for other universities in the country. In particular, these are the courses: "Guide service" and "Management consulting in tourism", taught at the New Bulgarian University; Business communications in tourism, taught at the Academy of Economics "S. D. Tsenov" - Svishtov. The candidate has also developed new master's programs "Business Marketing and Event Management in Tourism" – regular full-time education and "Business, Tourism and Management", in English, distance learning for the needs of the School of Insurance and Finance.

Assoc. Prof. Yaneva, PhD, is a member of the editorial board of the journal *Balkan Ecology*. She was a member of the editorial board of the Collection of Scientific Reports "Influence of socio-political events on tourism and the economy", as well as the organizing committees of: Student Scientific Conference "Diversity of Tourism in Scientific Knowledge"; International Scientific Conference "Challenges to Tourism in the XXI Century"; the annual Round Table "Trends in the development of global tourism" - initiatives of the Department of Tourism Economics. She actively participates in the organization and moderation of the Jubilee Scientific Conference "Tourism - beyond expectations" on the occasion of the 100th anniversary of UNWE and the 30th anniversary of the Department of "Tourism Economics".

In addition to her organizational activities, the candidate is also the director of "Consulting in Economic Activities" at the Bulgarian Chamber of Education, Science and

Culture. She also participates in the Management Board of the Association "Partnership Platform Center for Tourism Competence" between UNWE, NBU and "D. A. Tsenov"-Svishtov.

The assessment of the Habilitation Council of UNWE regarding the participation of Assoc. Prof. Mariana Kirilova Yaneva, PhD in the competition for the academic position "Professor" in the professional field 3.8 Economics, scientific specialty "Economics and Management (Management Consulting)" is positive.

4. Evaluation of the teaching activity for each candidate separately

From the attached references it can be seen that during the last twelve academic years the teaching load of Assoc. Prof. Mariana Yaneva, PhD exceeds the required minimum according to the Regulations for the educational activities of UNWE. During this period she taught Bachelor's degree courses: "Tour operator and travel agency activities"; "Guide service"; "Tourist destinations"; "International tourism"; in the Master's Degree - "Management Consulting in International Tourism", "Management of Tourist Destinations", "PR in International Tourism", "Management Consulting in the Tour Operator Business" and others. The indicated courses are in the subject area of the announced competition. The candidate skillfully teaches knowledge and experience to students using interactive forms of learning, practical cases, discussions, individual work with students, discussion of the results of empirical research and their testing in practice. The teaching work of Assoc. Prof. Mariana Yaneva, PhD can be highly praised as fully consistent with the requirements for holding the academic position of "professor" at UNWE.

5. Brief description of the presented scientific papers / publications

For participation in the competition, Assoc. Prof. Mariana Yaneva, PhD presented a total of 12 monographs (three independent and nine co-authored, one of which is her habilitation thesis). Two monographs are presented additionally. Eight more chapters from collective monographs and one book published on the basis of a defensive dissertation for the award of the educational scientific specialty "Doctor" were submitted for review. The candidate has published 7 textbooks (three independent and four co-authored), two co-authored studies, 26 articles (two of which are in journals indexed in Scopus and Web of Science) and 21 scientific papers (six of which are on forums conducted abroad and 15 reports in our country).

The most significant scientific and scientific-applied results that can be deduced from the overall publishing activity of Assoc. Prof. Mariana Yaneva, PhD are in four directions. The

first of them is "Management Consulting in Tourism", which examines issues related to the dimensions of the consulting business and its specific application in tourism. The second direction is "Tour operator, travel agency and tour guide activities", which defines key issues in theory and practice in the field of mediation in tourism. The scope of the third direction defines the features of the tourist market and tourist destinations, and the fourth direction analyzes the possibilities for product specialization in different tourist areas according to the criteria of specific resource security and diversity of tourist sites.

6. Synthesized assessment of the main scientific and scientific-applied contributions of the candidate

The candidate highlights a total of 4 scientific and applied scientific contributions. I find that they can indeed be derived from the works presented. Contributions fall into the categories of management consulting in tourism, tour operator and travel agency activities, tourist destinations and product specialization in tourist areas.

7. Main critical remarks and recommendations to each candidate individually

I have no critical remarks about the candidate. As a result of her competencies, I believe that her expert participation in the advisory councils of the Ministry of Tourism and the Committee on Economic Policy and Tourism of the National Assembly will be valuable for tourism theory and practice, with particular contribution to industry development and promotion of Bulgarian higher education in the field of economics and tourism.

8. Conclusion

With great conviction I propose to the members of the Scientific Jury Assoc. Prof. Mariana Kirilova Yaneva, PhD to take the academic position of "Professor" *in the professional field 3.8 "Economics", scientific specialty "Economics and Management (Management Consulting in Tourism)"*.

14/12/2021

Sofia

Signature:

/Assoc. Prof. Irena Kirilova Emilova, PhD/